

AKTUALIZACJA

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

(wg rozporządzenia MZiOS, Dz.U. nr 140, poz. 1171 z 2002 r.)

Data sporządzenia: 08.99

Data aktualizacji: 06.03.

Producent:	ZAKŁAD PRODUKCYJNY "DOREX" Spółka z o.o.
Adres:	11-034 STAWIGUDA, DOROTOWO 68A k/OLSZTYNA
Telefon.:	(0 89) 513 62 90, (0 89) 513 62 76

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU

Nazwa produktu: ROZCIĘNCZALNIK NITRO

Zastosowanie: Rozcieńczalnik.

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Składnik	Nr CAS	Nr WE (EINECS)	Nr indeksowy	Klasyfikacja
Toluen	108-88-3	203-625-9	601-021-00-3	Wysoce łatwopalny F; R11 Szkodliwy Xn; R20
Aceton	67-54-1	200-662-2	606-001-00-8	Wysoce łatwopalny F; R11 Drażniący Xi R36; R66-67
Octan butylu	123-86-4	204-658-1	607-025-00-1	Łatwopalny R 10 R66-67

3. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

Klasyfikacja preparatu: wysoce łatwopalny F, R11, szkodliwy Xn, R20, R66, R67, drażniący Xi R36.

Zagrożenie pożarowe: wysoce łatwopalna ciecz. Pary są cięższe od powietrza, tworzą z powietrzem mieszaniny wybuchowe. Zapłon od otwartego płomienia, iskry, gorącej powierzchni.*Zagrożenie dla zdrowia:* produkt szkodliwy dla zdrowia w przypadku narażenia drogą oddechową, drażniący, działa drażniąco na oczy, powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry, pary mogą wywołać uczucie senności i zawroty głowy.*Zagrożenie dla środowiska:* produkt umiarkowanie szkodliwy dla organizmów wodnych. Bardzo słabo rozpuszcza się w wodzie. Lżejszy od wody, gromadzi się na jej powierzchni. Stwarza zagrożenie dla wód powierzchniowych.

4. PIERWSZA POMOC

Wdychanie: poszkodowanego wyprowadzić/wynieść z miejsca narażenia, przytomnego ułożyć w pozycji półsiedzącej, zapewnić spokój; nieprzytomnego ułożyć w pozycji bocznej ustalonej, oczyścić jamę ustną i nos z wydzieliny, usunąć protezy i inne ciała obce z jamy ustnej; w przypadku duszności podawać tlen, w przypadku braku oddechu stosować sztuczne oddychanie za pomocą aparatu AMBU..*Spożycie:* natychmiast po połknięciu prowokować wymioty, później nie prowokować wymiotów, podać do wypicia 150 ml płynnej parafiny. **Nie podawać mleka, tłuszczów, alkoholu.***Kontakt ze skórą:* zdjąć zanieczyszczoną odzież, skażoną skórę zmyć dużą ilością wody.*Kontakt z oczami:* płukać przy odwiniętych powiekach ciągłym strumieniem wody przez około 15 minut.**W każdym z wymienionych wypadków należy natychmiast zapewnić poszkodowanemu opiekę lekarską**

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

ROZCIEŃCZALNIK NITRO

Należy zawiadomić otoczenie o pożarze i usunąć z obszaru zagrożenia osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej, w razie potrzeby zarządzić ewakuację. Wezwać straż pożarną i policję. W akcji ratowniczej mogą brać udział wyłącznie osoby przeszkolone i odpowiednio wyposażone w odzież i sprzęt ochronny. Środki gaśnicze: dwutlenek węgla, proszki gaśnicze, piany, rozproszone prądy wody.

Produkty spalania: tlenki węgla, woda.

Gaszenie pożaru: małe pożary gasić gaśnicą proszkową lub śniegową; duże pożary gasić pianą lub rozproszonymi prądami wody.

Uwaga: nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię cieczy.

Inne informacje: produkt palny, pary cięższe od powietrza, tworzą z nim mieszaniny wybuchowe. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości, o ile to możliwe usunąć z obszaru zagrożenia.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Produkt palny, pary cięższe od powietrza, tworzą z nim mieszaniny wybuchowe.

Należy zawiadomić otoczenie o awarii i usunąć z obszaru zagrożenia osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej, w razie potrzeby zarządzić ewakuację. Wezwać straż pożarną i policję. W akcji ratowniczej mogą brać udział wyłącznie osoby przeszkolone i odpowiednio wyposażone w odzież i sprzęt ochronny.

Usunąć źródła zapłonu - ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących, zabezpieczyć pojemniki przed nagraniem (groźba wybuchu); pary rozcieńczać rozproszonymi prądami wody. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją, zapewnić odpowiednią wentylację. Nie dopuścić do przedostania się produktu do studzienek ściekowych. W przypadku skażenia wód powiadomić odpowiednie władze. Uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym. Ograniczyć rozprzestrzenianie się wycieku - teren obwałować, zebraną ciecz odpompować; małe ilości rozlanej cieczy przesywać niepalnym materiałem chłonnym, zebrać do zamykanego pojemnika, zanieczyszczoną powierzchnię splukać.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Postępowanie: podczas stosowania przestrzegać zasad higieny osobistej oraz przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, nie pić, nie jeść, używać odzieży i sprzętu ochronnego, unikać kontaktu z cieczą, pracować w dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Nie używać otwartego ognia, narzędzi iskrzących, odzieży z tkanin podatnych na elektryzację, nie palić. Chronić zbiorniki przed nagraniem, instalować urządzenia elektryczne w wykonaniu przeciwwybuchowym, stosować mostkowanie i uziemianie.

Magazynowanie: w certyfikowanych, szczelnych, prawidłowo oznakowanych opakowaniach w magazynie cieczy palnych, wyposażonym w instalację wentylacyjną i elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym. Opakowania chronić przed nagraniem. W magazynie przestrzegać zakazu palenia, używania ognia i narzędzi iskrzących.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń:

	NDS [mg/m ³]	NDSCh [mg/m ³]	NDSP[mg/m ³]
Toluen	100	350	nie ustalono
Aceton	600	1800	nie ustalono
Octan butylu	200	950	nie ustalono

Metody oceny narażenia:

PN-78/Z-04115.01 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości toluenu. Oznaczanie toluenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

PN-67/Z-04090 Ochrona czystości powietrza. Oznaczanie zawartości par toluenu w powietrzu.

PN-69/Z-04048 Oznaczanie zawartości par acetonu

PN-79/Z-04057.01 Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości acetonu. Oznaczanie acetonu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogaceniem próbki.

PN-68/Z-04051 Oznaczanie octanu etylu i octanu butylu w powietrzu.

ROZCIĘNCZALNIK NITRO

PN-78/Z-04119.01 Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości estrów kwasu octowego. Oznaczanie octanów: metylu, etylu, propylu, butylu i amylu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogaceniem próbki.

Zalecenia w zakresie środków technicznych: wentylacja i instalacja elektryczna w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Środki ochrony indywidualnej:

Dróg oddechowych: maska przeciwgazowa z pochłaniaczem typu A

Oczu: okulary ochronne w szczelnej obudowie

Rąk: rękawice ochronne powlekane

Skóry i ciała: ubranie ochronne powlekane

Zalecenia higieniczne: unikać narażenia na działanie par oraz bezpośredniego kontaktu z cieczą, przestrzegać zasad higieny, nie jeść, nie pić na stanowisku pracy, każdorazowo po zakończeniu pracy myć ręce wodą z mydłem, nie dopuszczać do skażenia ubrania, a jeśli do tego dojdzie natychmiast zdjąć zanieczyszczoną odzież.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE

Postać fizyczna:

ciecz

Barwa:

bezbarwna

Zapach:

charakterystyczny

Temperatura wrzenia najbardziej lotnego składnika:

56,2°C

Temperatura topnienia:

>-94,8° C

Temperatura zapłonu:

< 4°C

Temperatura samozapłonu:

>370° C

Granice wybuchowości:

1,2 - 7,0 % obj.

Gęstość w temp. 20 C:

0,82-0,9 g/cm³

Rozpuszczalność w wodzie i innych rozpuszczalnikach: - w wodzie bardzo słaba

- rozpuszcza się w acetonie, lodowatym kwasie octowym, chloroformie, alkoholu etylowym, eterze etylowym

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność: w normalnych warunkach temperatury i ciśnienia produkt jest stabilny.

Reaktywność: w normalnych warunkach nie reaguje niebezpiecznie z innymi substancjami.

Materiały, których należy unikać: związki alkaliczne, silne utleniacze.

Warunki, których należy unikać: wysoka temperatura.

Działanie na tworzywa konstrukcyjne: nie atakuje metali, zmiękcza i rozpuszcza niektóre tworzywa sztuczne.

Niebezpieczne produkty rozkładu: nadtlenki, kwas octowy.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Drogi narażenia: drogi oddechowe, przewód pokarmowy, skóra, oczy. Rozcieńczalnik działa drażniąco na ośrodkowy układ nerwowy.

Objawy zatrucia ostrego: podrażnienie błon śluzowych oczu (ryzyko zmętnienia rogówki) i gardła oraz skóry, bóle i zawroty głowy, stany podniecenia, a następnie zaburzenia koordynacji ruchów i równowagi, senność, utrata przytomności, zaburzenia oddychania, śpiączka; mogą wystąpić zaburzenia rytmu i przewodnictwa mięśnia sercowego, migotanie komór, śmierć. W następstwie zatrucia może dojść do uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego i przemijającego uszkodzenia narządów mięsnych.

Skutki zdrowotne skażenia przewlekłego: zaburzenia ze strony ośrodkowego układu nerwowego: zaburzenia emocjonalne, koordynacji; może wystąpić uszkodzenie wątroby, stany zapalne skóry objawiające się jej wysuszeniem, zaczerwienieniem, pękaniem.

ROZCIEŃCZALNIK NITRO

	LD ₅₀ doustne dla szczura [mg/kg]
Toluen	5000
Aceton	7400
Octan butylu	14000

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Rozcieńczalnik jest lżejszy od wody i bardzo słabo w niej rozpuszczalny.

Stężenia toksyczne dla organizmów wodnych:

Toluen

Graniczne stężenia toksyczne dla:

- skorupiaków – *Daphnia magna* (LC₀) 260 mg/l
- bakterii – *Pseudomonas putida* 29 mg/l
- glonów – *Scenedesmus quadricauda* >400 mg/l
- pierwotniaków – *Entosiphon sulcatum* 456 mg/l

Toksyczność ostra dla:

- ryb – *Leuciscus idus melanotus* (LC₅₀/48h) 70 mg/l
- skorupiaków – *Daphnia magna* (EC₅₀/48h) 313 mg/l

Aceton

Toksyczność dla:

- ryb – *Lidus* (LC₅₀) 7505 mg/l
- skorupiaków – *Daphnia magna* (LC₅₀/48h) 12100 mg/l

Octan butylu

Toksyczność ostra dla:

- ryb (LC₅₀) - 141 mg/l
- skorupiaków (EC₅₀ /24h) - 24 mg/l

13. POSTĘPOWANIE Z OPADAMI

Klasyfikacja odpadów: odpowiednia do miejsca wytworzenia na podstawie kryteriów zawartych w obowiązujących przepisach

Postępowanie z produktem: nie usuwać do kanalizacji. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Nie dopuścić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Rozważyć możliwość wykorzystania. Odzysk lub unieszkodliwianie odpadowego produktu przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zalecana metoda unieszkodliwiania: kontrolowane spalanie.

Postępowanie z opakowaniami: odzysk lub unieszkodliwianie odpadów opakowaniowych przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Opakowania wielokrotnego użytku, po oczyszczeniu, powtórnie wykorzystać.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Preparat podlega przepisom dotyczącym przewozu towarów niebezpiecznych.

Nazwa przewozowa: Dodatki do farb: rozcieńczalniki.

Numer rozpoznawczy materiału: UN 1263

Klasa / kod klasyfikacyjny: 3/F1

Grupa pakowania: II

Oznakowanie opakowań: napis „UN 1263”, nalepka ostrzegawcza nr 3

Numer rozpoznawczy zagrożenia: 33

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Klasyfikacja preparatu: wysoce łatwopalny F, R11, szkodliwy Xn, R20, R66, R67, drażniący Xi R36.

Oznakowanie opakowań:

Znaki ostrzegawcze:

wysoce łatwopalny

szkodliwy

Zawiera: toluen.

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (R):

R20 - działa szkodliwie przez drogi oddechowe

R36 – działa drażniąco na oczy

R66 – powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry

R67 – pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania (S):

S(2) – chronić przed dziećmi

S16 - nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu

S25 – unikać zanieczyszczenia oczu

S29 - nie wprowadzać do kanalizacji

S33 - zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym

S46 – w razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę.

.Obowiązujące przepisy:

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. Nr 11, poz.84, Dz.U. Nr 100, poz.1085, Dz.U. Nr 123, poz. 1350, Dz.U. Nr 125, poz. 1367 oraz z 2002r. Dz.U. Nr 135, poz. 1145 i Dz.U. Nr 142, poz.1187)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. Nr 129, poz. 1110 z 2002 r.)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz.U. Nr 140, poz. 1171 z 2002r.)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. Nr 140, poz. 1172 z 2002r.)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych Dz.U. Nr 140, poz. 1173 z 2002r.)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 217, poz. 1833)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 129, poz. 844 oraz z 2002r. Dz.U. Nr 91, poz. 811 z późniejszymi zmianami)

Ustawa z dnia 28 października 2002r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 199, poz 1671)

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 i Dz.U. Nr 100, poz. 1085; z 2002 r. Dz.U. Nr 41, poz. 365, Nr 113, poz. 984 i Nr 199, poz. 1671; i z 2003r. Nr 7, poz. 78)

16. INNE INFORMACJE

Znaczenie zwrotów R wyszczególnionych w punkcie 2:

R10 – substancja łatwopalna

R11 – substancja/preparat wysoce łatwopalna

R20 - działa szkodliwie przez drogi oddechowe

R36 - działa drażniąco na oczy

R66 - powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry

R67 - pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Data ostatniej aktualizacji: 06.03. Dokonano przeglądu wszystkich punktów karty charakterystyki zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

Informacje zawarte w Karcie dotyczą wyłącznie tytułowego produktu i nie mogą być przenoszone na produkty podobne. Karta została opracowana na podstawie najlepszej naszej wiedzy i zebranych aktualnych informacji, uwzględniając dane zamieszczone w kartach charakterystyki substancji używanych do produkcji. Dane zawarte w Karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego postępowania w transporcie, dystrybucji, stosowaniu i przechowywaniu. Autorzy nie ponoszą odpowiedzialności wynikającej z niewłaściwego wykorzystania informacji zawartych w Karcie.